

Zápis z jednání – 1. zasedání Tematické pracovní skupiny Inovace, přenos znalostí a AKIS

17.09.2024, 9:30 – 11:30 hod.

Účastníci tematické pracovní skupiny Inovace, přenos znalostí a AKIS:

Ing. Josef Tabery; Ing. Martin Mistr Ph.D.; Jiří Gottwald; Ing. Lenka Typoltová; MVDr. Dana Tříška v z. MVDr. Aleš Kolman; Ing. Vladimíra Marianovská; Ing. Klára Petrásková; Ing. Dominika Čermáková; Ing. Marie Rubišarová Medová; Ing. Lenka Rychlá; Ing. Jana Pastrňáková; Mgr. Šárka Štejnarová; Ing. Ludmila Marušáková Ph.D.; Mgr. Jana Bartošová; Ing. Iva Pospíšilová; Ing. Veronika Llupi Vlasáková; Ing. Lucie Kredbová; Ing. Kateřina Pokorná

Online: Karel Knesl; Ing. Darina Juříčková; Ing. Marta Mrnušík Konečná

Omluveni: Kateřina Urbánková

Nepřítomni: Mgr. Martin Chládek; Mgr. Jaroslava Barbara Sporková; PhDr. Marcela Pánková Ph.D.

Za Řídící orgán rozvoje venkova: Ing. Zuzana Dvořáková; Ing. Veronika Zárubová

1

Průběh jednání

Ing. Josef Tabery – MZe, ředitel odboru Řídící orgán rozvoje venkova

Po úvodním přivítání seznámil účastníky setkání s významem AKIS, jako s celoevropským systémem přenosu znalostí a inovací v zemědělství. Následně proběhlo vzájemné představení členů TPS.

Ing. Zuzana Dvořáková – MZe, vedoucí oddělení Celostátní sítě pro venkov a technické pomoci

V první části jednání představila Celostátní síť pro venkov („Sít“, „CSV“) a základní souvislosti v rámci AKIS. CSV slouží jako komunikační platforma pro Strategický plán Společné zemědělské politiky a spolupracuje s Evropskou sítí SZP pro přenos informací mezi Českou republikou a Evropou. Představena byla organizační struktura Sítě, její úkoly a cíle a aktivity v oblasti AKIS a podpory Evropského inovačního partnerství („EIP“). Detaily jsou uvedeny v prezentaci, která je přílohou zápisu, včetně odkazů na zdroje informací. Kromě národních internetových stránek je možné informace čerpat ze stránek Evropské sítě SZP: https://eu-cap-network.ec.europa.eu/index_en, které jsou díky strojovému překladu k dispozici i v češtině.

Dále se prezentace věnovala cílům a úkolům tematické pracovní skupiny „Inovace, přenos znalostí a AKIS“ (dále „TPS AKIS“):

- podporovat aktivity inovačních brokerů a implementaci intervence 53.77 Podpora operačních skupin a projektů EIP,
- sdílení zkušeností v případě intervence 54.78 Podpora poradenství a 55.78 Podpora vzdělávání,

**Financováno
Evropskou unií**

STRATEGICKÝ PLÁN SZP

CELOSTÁTNÍ SÍŤ PRO VENKOV

- podporovat systém AKIS a koordinovat aktivity CSV v rámci systému AKIS,
- platforma pro sdílení zkušeností a jejich přenos,
- vzájemné výměny zkušeností členů TPS – odborníků na danou problematiku s odbornou veřejností (především partnery CSV) z regionů ČR.

Skupina je zřízena na základě Akčního plánu Celostátní sítě pro venkov a využívá různé nástroje pro podporu inovací a spolupráce. Očekávané výstupy zahrnují semináře, konference, exkurze a informační brožury. Projekty EIP jsou nahrávány do celoevropské databáze pro sdílení zkušeností.

Ing. Marta Mrnušík Konečná – Ústav zemědělské ekonomiky a informací (dále jen „ÚZEI“)
V další části jednání seznámila přítomné s konceptem AKIS (Agricultural Knowledge and Innovation System) a s jeho implementací v České republice. AKIS je systém interakce mezi osobami, organizacemi a institucemi, které produkují a využívají znalosti v zemědělství, lesnictví, potravinářství a příbuzných oborech.

Hlavními funkcemi AKIS jsou:

- posílení toků znalostí a posílení vazeb mezi výzkumem a praxí
- posílení poradenských služeb pro zemědělství a podpora jejich propojení v rámci systému AKIS;
- podpora mezi-tematických a přeshraničních interaktivních inovací – EIP projektů, Operačních skupin a projektů HORIZONT
- podpora modernizace a digitalizace zemědělství.

2

AKIS není separátní systém, ale zahrnuje vazby mezi stávajícími a nově vzniklými aktéry. Diskuze o podpoře AKIS zahrnuje různé úrovně a finanční zdroje, přičemž AKIS nemá pevné hranice a může fungovat kdekoli, kde si lidé předávají informace a znalosti. Dále byly zmíněny různé úrovně a typy AKIS v závislosti na geografickém rozsahu. AKIS může být globální, evropský nebo národní, například AKIS České republiky. Důležitou roli hrají různé instituce, jako je Ministerstvo zemědělství, které podporuje AKIS z veřejných financí. AKIS zahrnuje různé aktéry, jako jsou zemědělci, poradci, státní správa, výzkumné organizace a univerzity. Tyto skupiny spolupracují na přenosu znalostí a inovací, což je klíčové pro udržitelnost a odolnost zemědělství. Koordinace AKIS je rozdělena mezi různé orgány, které zajišťují národní podporu, přípravu aktérů a implementaci strategických plánů. Evropská komise podporuje propojování aktérů na všech úrovních prostřednictvím projektů a platform, jako je AKIS Connect EU. Tento projekt pomáhá zpracovávat materiály z mezinárodních projektů, nejen těch, kde je ÚZEI partnerem, ale i z dalších projektů, díky intenzivní spolupráci. Pracovní skupině mohou být nabídnuty kurzy, videa, dokumenty, prezentace a aktuální diskuse k tématu. Důležité jsou také interaktivní aktivity na podporu a rozvoj kapacit členů tematické pracovní skupiny.

Ing. Ludmila Marušáková, Ph.D. - ÚZEI

Byly zmíněny projekty financované Evropskou unií z programu Horizon EUROPE, a to modernAKIS a Climate Smart Advisors: Mobilizace zemědělské komunity poradců v EU k podpoře přechodu na klimaticky šetrné zemědělství, které vytvářejí velké příležitosti pro poradce, ať už jsou akreditovaní nebo neakreditovaní. Tyto projekty podporují zapojení do komunit a nabízejí různé typy školení. Na evropské úrovni se také snaží propojovat jednotlivé projekty, například projekt EU-FarmBook, který funguje jako interaktivní databáze, kde zemědělci, lesníci, poradci mohou získávat podněty na inovace. Podporuje propojení

aktivit a webových stránek. Agronavigátor je webová stránka, která poskytuje informace v oblasti AKIS, vzdělávání, poradenství a EIP. V rámci projektu se vytváří digitální depozitář pro poradce a propojují se s digitálními platformami pro AKIS.

Ing. Zuzana Dvořáková – MZe, vedoucí oddělení Celostátní sítě pro venkov a technické pomoci

Představila tři projekty Horizon Europe, ve kterých jsou zapojeny subjekty z ČR:

- **Data4Food 2030:** Tento projekt využívá data z oblasti turistiky a krátkých potravinových řetězců pro vzájemnou podporu těchto sektorů. V České republice byla realizována případová studie, která zkoumala strukturu a optimalizaci dat pro rozvoj turistiky a agroturistiky a podporu lokálních výrobců potravin.
- **THEROS:** Projekt podporuje trh s lokálními bio potravinami a výrobky s regionálními značkami, včetně ochrany před falšováním a ztrátou kvality. V České republice se řeší demonstrační projekt na využití senzorů pro monitoring podmínek při dopravě zboží a obchodní modely pro podporu prodeje chráněných produktů formou digitální tržnice.
- **PoliRuralPlus:** Je projekt, který se zaměřuje na zvýšení atraktivity venkovských regionů v Evropě za využití moderních technologií a umělé inteligence. Řeší problémy jako administrativní roztržštěnost a nerovnost a podporuje spolupráci a rovné příležitosti.

Detailnější informace jsou k dispozici ve výstupech ze semináře Venkov pod palbou dat:

<https://www.wirelessinfo.cz/2024/09/03/workshop-venkov-pod-palbou-dat-prezentace-ke-stazeni/>

Dále byly zmíněny aktivity na podporu EIP a dalších tematických akcí, včetně workshopů, brožur a plánovaných aktivit pro rok 2025, jako jsou exkurze, semináře a cílené akce pro zástupce operačních skupin a inovačních brokerů.

3

V druhé části jednání byl prostor pro diskusi:

Poznámka zapisovatelky:

Ing. Josef Tabery – ředitel odboru Řídicí orgán rozvoje venkova – dále „ŘO“

Ing. Klára Petrásková – Člověk v tísni, o.p.s.

Dotaz na intervenci, podporu poradenství a vzdělávání. Jaký je plán výzev, a zda se něco realizovalo v minulém roce.

Reakce ŘO – Poradenství začalo v dubnu loňského roku s kontinuálním příjmem žádostí. Poradenské subjekty musí projít certifikací a momentálně je administrováno cca 80–90 žádostí. Vzdělávání poběží kontinuálně od prosince tohoto roku. EIP operační skupiny budou mít výzvu ve 4. kole, což bude podruhé v tomto programovém období. Informace jsou dostupné na webových stránkách www.mze.gov.cz/spszp.

Ing. Klára Petrásková – Člověk v tísni, o.p.s.

Dotázala se na množství poradců žádajících o akreditaci. Předpokládá, že jich není dostatek.

Ing. Ludmila Marušáková, Ph.D. - ÚZEI

V registru akreditovaných poradců je momentálně 152 osob a 15 certifikovaných subjektů. Portál poradce na Agronavigátoru poskytuje další informace a instrukce pro poradce.

Ing. Marta Mrnušík Konečná – ÚZEI

Bude provedeno dotazníkové šetření mezi všemi poradci v evidenci do konce roku 2024, aby se zjistily jejich potřeby a nástroje, které využívají. V letošním roce byli akreditováni čtyři poradci pro ekologické zemědělství a probíhá akreditace dvou poradců v lesnictví. Akreditace poradců probíhají kontinuálně a zájemci mohou kontaktovat ÚZEI.

Jiří Gottwald – inovační broker

Upozornil na důležitost hledání žadatelů nebo vlastníků půdy, kteří jsou ochotni něco měnit, protože někteří zemědělci stále pracují stejným způsobem bez inovací.

Ing. Vladimíra Marianovská – Asociace soukromého zemědělství ČR

Dotázala se na dostupnost akreditace poradců a její cenu. Poukázala na skutečnost, že informace, které má Asociace soukromého zemědělství, jsou někdy matoucí.

Reakce ŘO – Plánujeme na podzim semináře/workshopy, kde se zemědělci a poradenské subjekty dozvědí novinky vztahující se k dotacím ze Strategického plánu SZP na poradenství/vzdělávání, a to včetně požadavků na akreditace/certifikace.

Ing. Jana Pastrňáková – MZe, vedoucí Oddělení vzdělávání a poradenství

Akreditace a certifikace jsou provázané. Certifikované poradenské subjekty musí mít akreditované poradce. Poplatek za akreditaci je 5 000 Kč.

Ing. Marta Mrnušík Konečná – ÚZEI

Pokud zájemce projde akreditací pomocí profesní kvalifikace, zaplatí 10 - 15 000 Kč za kvalifikaci a 2 000 Kč za akreditaci. Pokud jde jen přes ÚZEI, poplatek je kolem 5 000 Kč.

4

Ing. Vladimíra Marianovská – Asociace soukromého zemědělství ČR

Co znamená zapojení neakreditovaných poradců?

Ing. Ľudmila Marušáková, Ph.D. - ÚZEI

Nemáme oficiální databázi všech poradců v rezortu, v registrech jsou jen ti akreditovaní. Ale v rámci certifikovaných subjektů dle Certifikačního schématu ADVIGREEN fungují i neakreditovaní poradci. Snažíme se je propojovat a nabízet jim vzdělávací aktivity. Hledáme řešení pro zájemce o poradenství, akreditaci nebo certifikaci. Projekty jsou zaměřené na zapojení poradců do mezinárodních sítí. V rámci projektu Climate Smart Advisors jsme vytvořili tzv. komunitu praxe zaměřenou na krajinné prvky a agrolesnictví. V lednu plánujeme větší aktivitu, kde poradci budou prezentovat své poznatky z evropských komunit. Informace z projektů budeme sdílet na Agronavigátoru.

Ing. Marie Rubišarová Medová – Komora zemědělských poradců

Doplnila, že Komora zemědělských poradců sdružuje poradce, kteří mohou získat akreditaci po dokončení profesní kvalifikace. Problémem je financování, protože systém poradenství ještě nemá podepsané dohody. Komora zemědělských poradců sdružuje akreditované i neakreditované poradce, kteří musí do tří let získat akreditaci. Systém řízení a prověřování nových členů byl nastaven a zlepšen. Věřící, že certifikace a akreditace poradců má smysl a očekává, že po rozběhnutí systému bude více zájemců.

Reakce ŘO – Zmiňuje, že administrace je stále dlouhá, ale pravidla byla zpřesněna a zjednodušena. Očekává, že se systém brzy rozběhne a žádosti o dotaci budou schváleny.

Ing. Vladimíra Marianovská – Asociace soukromého zemědělství ČR

Navrhuje, že zemědělci potřebují místo, kam mohou rychle zavolat s dotazy. Zmiňuje, že nevládní organizace nejsou vždy vybaveny na odpovídání na všechny tyto dotazy.

Reakce ŘO – Uvádí, že operativní telefonické poradenství je možné v rámci národních dotačních titulů.

Ing. Jana Pastrňáková – MZe, vedoucí Oddělení vzdělávání a poradenství

Potvrzuje, že rychlé telefonní a emailové konzultace jsou možné a jejich podpora z národního dotačního programu bude pokračovat i v roce 2025.

Ing. Lenka Typoltová – MZe, Oddělení registrů

Zmiňuje, že zemědělci mohou volat na místní helpdesk, který vyřizuje stovky dotazů měsíčně.

Ing. Martin Mistr, Ph.D. – Výzkumný ústav monitoringu a ochrany půdy, v.v.i.

Potvrzuje, že konzultace fungují již 10 let, a že zemědělci mohou volat s dotazy do jejich výzkumného ústavu. Pokud neznají odpověď, mohou se obrátit na Ministerstvo zemědělství nebo jiné instituce.

Ing. Lenka Rychlá – Zemědělský svaz ČR

Spolupracujeme s výzkumnými ústavy a univerzitami. Naši členové často volají pro odbornou radu a my je nasměrujeme nebo zjistíme potřebné informace a předáme jim je.

5

Ing. Dominika Čermáková – Vše pro půdu, z.s.

Dotaz na minimální počet účastníků pro otevření akreditačního řízení.

Ing. Ludmila Marušáková, Ph.D. - ÚZEI

Potvrzuje, že pro otevření akreditačního řízení stačí jeden zájemce.

Reakce ŘO – Plánujeme vytvořit přehled kontaktních míst/aktualizovat často kladené dotazy zemědělské veřejnosti. Další jednání TPS AKIS je předpokládáno v lednu 2025. Předběžně by se měla TPS AKIS věnovat představení jednotlivých dotačních titulů v oblasti vzdělávání, poradenství a inovací.

Zápis zpracovala: Ing. Veronika Zárubová

Zápis odsouhlasil: Ing. Josef Tabery

Přílohy: Prezentace MZe a ÚZEI představené v rámci jednání